

UNIAREA POPORULUI

Proprietar: IULIU MAIOR junior

ABONAMENTUL PLĂTIT ÎNAINTE:

pe un an 10.000 Lei,
pe o jumătate de an 5000 Lei,
pe trei luni 2500 Lei.

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

Intemeietori: Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Director: ION POPU-CÂMPEANU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 168

ABONAMENTELE

Incep la 1 Ianuarie, 1 Aprilie,
1 Iulie și 1 Octombrie.

Prețul acestui număr 200 Lei

3/15 Mai 1848

— Un moment de mândrie românească —

Ziua de 3/15 Mai 1848 este una din datele însemnate ale istoriei poporului român. De multe zeci de ani, lumea românească din Ardeal, își aduce aminte cu duloșie de ceea ce înseamnă această zi. Și fără îndoială, așa va fi și de aici înainte, fiindcă fapta petrecută pe Câmpul Libertății, înseamnă unul din temeiurile istoriei noastre românești.

În urma asupririlor de tot felul, exercitate asupra Românilor din Transilvania de către grozii unguri, Românii, ca la un semn — pregătiți de către preoții, învățătorii și întreaga intelectualitate românească — s'au gândit să se adune pe câmpia celui mai românesc centru ardelean, Blajul, și să protesteze contra celor ce se puneau la cale.

De aceea, au venit aici, la Blaj, — această cetate mitropolitană din inima Transilvaniei și focar al neclintitelor afirmări naționale — peste 40.000 de români din toate satele, dealurile, văile și crestele munților să asculte glasul și poruncile celor ce-l chemaseră.

Adunarea aceasta a însemnat un moment hotărâtor în viața poporului român ardelean, prin proclamarea drepturilor sale asupra teritoriilor strămoșești. Ea a fost cea mai mare rostire populară cunoscută în toată istoria Europei de atunci, iar principiile expuse în mijlocul ei, n'au fost întunecate încă.

Ideile răscolitoare la o viață nouă, au mișcat un popor de iobagi, făcându-l un stegar al democrației și progresului. Căci iată ce cerea poporul român pe Câmpul Libertății: independența politică și națională, desființarea iobăgiei, fără despăgubiri din partea țărânelor, libertatea cuvântului și a tiparului, libertatea personală și a adunărilor, deci a dispune de soarta și patrimoniul său, fără să aducă nici o știrbire drepturilor și libertăților altor națiuni. Toate aceste cereri au fost formulate în numele adevăratei libertăți și egalități dintre oameni și popoare.

Cuvântarea rostită, cu acest prilej, de Simion Bărnuțiu „Idolul iobagilor“, în

catedrala Blajului, a fost și va fi un adevărat catehism politic al neamului românesc de pretutindeni. Între altele, spunea cu glas răspicat: „Dacă e de nevoie să fie state pe pământ și dacă statul e tot mai o necesitate dela natură, atunci statul, fără îndoială este de nevoie, numai pentru ca oamenii să se poată apăra mai ușor într'însul, adică statul este un așezământ omenesc spre apărarea persoanei și a bunurilor omului. Și dacă fiecare om e persoană, atunci un om nu poate să fie mai persoană decât altul, iar o națiune nu poate fi mai persoană decât alta“.

Bărnuțiu — profetul libertății românești — vorbise hotărât, dar pașnic. Prin glasul marelui tribun, în auzul tuturor popoarelor lumii, a răsunat, din piepturile țăranilor români, cel dintâi strigăt de conștiință națională: libertate pentru asuprita nație română.

Totuși, unirea Ardealului cu noua Ungarie, hotărâtă de Dieta dela Cluj, n'a putut fi oprită nici de valurile de sânge vărsat pe toate văile acestor plaiuri; dar peste acest act a biruit spiritul de pe Câmpul Libertății, anulând tot ce se făcuse prin constrângere și viclenie trecătoare.

Ziua de 3/15 Mai 1848 va rămâne neuitată; despre ea marele Nicolae Iorga se mira cum a putut face lucruri așa de mari „o gloată de câteva mii de țărani și de câțiva tineri abia plecați din băncile școlii?“. Numele lor: S. Bărnuțiu, Avram Iancu, Ion Buteanu, George Barițiu, T. Cipariu și alții, va rămânea de-a pururea în inima noastră.

Despre această zi, Nicolae Bălcescu, spunea la 1851: „Zi de 15 Mai 1848! Zi de lumină, de libertate și de mândrie română, te pomenim și te serbăm cu drag, căci întâia dată auz răm atunci un popor întreg, răspunzând celor ce îl vorbeau de unirea Ardealului cu Ungaria, prin această strigare:

Noi vrem să ne unim cu Țara!

Teodor Selceanu

Frâna de lipsă

Într-o zi, un vestit episcop francez, călătorea cu trenul prin ținutul său spre a-și cerceta credincioșii. Cum trenul trebuia să oprească mai mult timp într-o gară, din cauza unei stricăciuni la locomotivă, episcopul se apropie de mecanic și-l întrebă cu multă bunăvoință asupra oboselilor mari ce-i produce conducerea trenului. Încurajat de prietenia dulce cu care-i vorbea episcopul, mecanicul îi zise: „Excelență, dacă n'aș crede în Dumnezeu și dacă n'aș trăi religia așa cum m'au învățat preoții, de mult i-aș fi dat trenului drumul într-o prăpastie. Ceea ce mă reține e religia. De n'ar fi această frână dumnezeiască să mă rețină dela rele, în ceasurile grele de necaz, n'aș mai ține socoteală nici de frâna trenului“.

Da, intradevăr, religia este cea mai de lipsă frână împotriva pornirilor rele ale omului. De n'ar fi această frână, lumea de azi ar trăi în cea mai înfiorătoare disordine. Lipsite de această frână, pornirile dobitocești din om ar plimba libere prin lume: revolta, focul, ruina și moartea. Omul care n'are religie, nu știe ce e rușinea, ce e dreptul și dreptatea, omenia, cinstea, libertatea, frățietatea, etc. El nu urmărește decât îndepluirea poftelor desfrânate ale trupului său. De aceea fură, se îmbată, desfrânează, injură, bate, ucide, etc. S'a constatat că dintre 100 de pușcăriași osândiți pentru fărâdelegi grele, 90 n'aveau nici o credință religioasă, iar restul de 10, abia dacă știau ceva din religie. Cu alte cuvinte: erau oameni fără frâna necesară. — Dimpotrivă s'a constatat că cei mai aleși cetățeni, cei mai de omenie funcționari, cei mai drepti conducători de popoare, sunt cei ce trăiesc deplin religia. Cu cât cineva e mai bun creștin, cu atât este un cetățean mai de valoare. — Sunt, desigur, oameni cinstiți și printre cei fără de religie, dar foarte rari. Despre aceștia spunea cândva vestitul învățat francez Brunetière, că dacă pot da și ei câteva pilde de virtute, e că creștinismul sălășluște în ei fără ca ei să-și dea seama, și continuă să-și dea roadele sale“.

Din cele spuse până aci, se poate înțelege ușor, ce rău mare săvârșesc, pentru sine și pentru neam, aceia care se lipsesc pe sine și-și lipsesc și copiii de religie, care cer ca religia să nu se mai învețe în școli, și a. m. d. Cu ce ar putea înlocui ei această frână cerească?

Ioan Vultur

În rugăciunea noastră să nu uităm a spune:

„Ferește-mă, o, Doamne de oamenii vicleni; Îndreaptă-mi cugetarea meru spre cele bune și spre ajutorință la toți ai mei semeni“.

Grăunțe sufletești**Mama sufletelor noastre**

Călători spre împărăția Vieții fericite, sufletele noastre trudite de dureri și ispite, se sbat mereu în această Vale a lacrimilor, căutând sprijinitor în atâtea primejdii pe marea furtunoasă a vieții, lumină și călăuzitor prin pustiul întunecat și trist, prin care duc cărările vieții noastre.

E drept, că nădejdea noastră e numai la Dumnezeu; e drept că toată darea cea bună vine dela el. — Dar când norii grei și întunecați ai patimilor și fărâdelegilor noastre acopere cerul, când glasul rugăciunilor noastre nu mai poate străbate prin fumul greoiu al păcatelor; când greșalele vieții noastre ne fac să fugim și să ne ascundem dela fața lui Dumnezeu ca Adam și Eva, atunci, încă tot mai este cineva care să ne asculte plânsul, atunci tot mai este o inimă de mamă care ne întinde brațele ei chemătoare, o inimă care în dragostea ei prea mare nu vede decât năcazurile și durerile noastre și i gata să ne ajute, să se întrepue la Dumnezeu pentru noi. Și glasul ei de mamă înmoaie inima lui Isus. — E doar fiul ei.

Coriolan, un mare om politic roman, este alungat din Roma pe motivul că e dușmanul patriei. Infuriat se asociază cu dușmanii Romanilor, Valscii și vine cu ei asupra

Romei. Senatorii romani și preoții au mers să ceară pace, dar Coriolan nu stă cu nimeni de vorbă. Atunci trimiseră la el pe mamă-sa Veturia. Văzând că mama-sa vine spre el cu nevasta lui și cu copiii, Coriolan s'a înduioșat și-a strigat: „Romă, m'ai învins! Ai trimis înaintea mea pe mama; dar, mamă, tu ți-ai pierdut feciorul“. Și Coriolan a cruțat Roma, dar Valscii l-au omorât.

O mamă, are o putere grozavă asupra inimii fiului său. Chiar când acest fiu este rău. Dar când mama se cheamă Preacurata Fecioară, iar fiul Isus, Dumnezeu sufletelor noastre!

Dacă și un fiu care-i rău și păcătos, rămâne înduioșat de rugămintea mamei sale cu atât mai vărtos cel mai bun dintre toți fiii, Isus. Preacurata are o putere foarte mare asupra inimii lui Isus. E doar fiul ei, — acela pe care ea l-a purtat în sânul ei, pe care l-a crescut și l-a ocrotit, pentru care atâtea nopți a vegheat în rugăciune și plâns. Și acestea, Isus le știe. De aceea orice i-ar cere, trebuie să-i îndeplinească.

Acest adevăr ne dă curaj și tărie, nouă celor din valea durerilor și de pe marea înviforată a acestei vieți. Și ori câte ori ne adastă suferința și greutățile lumii, putem recurge la ea, vistiernicul cereștilor daruri și mama sufletelor noastre.

Vom vedea ce dă Maria fiilor săi, în numerile viitoare.

Simion I. Crișanu

Religia onorată de Academia franceză. Cel mai mare poet al Franței de azi, și poate al lumii, *Paul Claudel*, a fost ales membru al Academiei franceze, adică al celui mai de seamă așezământ cultural al Franței. Ținem să amintim aici că Paul Claudel este un catolic ales; cunoaște foarte bine religia catolică și o trăiește tot așa de bine. Acest mare poet al lumii este o mare fală a Franței dar și a Bisericii. Prin alegerea sa, Academia franceză a onorat din nou credința. De altcum trebuie să se știe că la Academia franceză, din cei 40 de membri: doi sunt episcopi și peste 30 de inși catolici de fală.

De-ale plugăriei

Starea sămănăturilor. Din rapoartele oficiale ale Ministerului Agriculturii, privitor la starea sămănăturilor de primăvară, se poate vedea, că în urma ploilor căzute aproape pe jumătate din pământul țării, sămănăturile s'au mai înviorat. Sunt mai slabe în județele Caraș, Severin, Brăila, Râmnicul Sărat, Putna și Tecuci. În celelalte județe ale țării, sămănăturile sunt bune. S'au însămânțat cu totul 1.791.000 ha. Și anume: grâu de primăvară 43.622 ha, orz 417.459 ha, ovăs 451.785 ha, mazăre 92.390 ha, borceag 65.688 ha, floarea soarelui 193.013 ha, cartofi 84.524 ha, sfeclă de zahăr 16.466 și porumb 270 128 ha.

Concurs al însămânțărilor. În dorința de a ajuta comunele și plugarii, Ministerul Agriculturii, a hotărât să acorde — celor ce dovedesc o mare râvnă în campania agricolă —, însemnate premii, cari se ridică la suma de 87 milioane de Lei. Pentru comune se vor da premii în valoare de 58 milioane Lei, câte un milion de fiecare județ — iar pentru premiarea plugarilor se vor da în total 29 milioane Lei.

Prețul sfeclei de zahăr. Ministrul Agriculturii face cunoscut, că prețul sfeclei de zahăr a fost stabilit la 2.500.000 Lei vagonul.

Acest preț va fi plătit tuturor cultivatorilor de sfeclă fără nici o deosebire.

Ministerul Agriculturii cere deci plugarilor să cultive sfeclă de zahăr. Până acum nu s'au însămânțat suprafețe mari cu sfeclă de zahăr, fiindcă unii cultivatori se tem că nu li se va plăti prețul stabilit. Ministerul le cere să fie cu toată încrederea. Prețul va fi plătit.

Oile trebuiesc declarate. În „Monitorul Oficial“ Nr. 95 din 24 Aprilie 1946 s'a publicat o decizie potrivit căreia toți proprietarii și exploataorii de oi, sunt obligați a da în termen de 20 zile, declarații Administrației Financiare respective sau la Circumscripțiile de constatare, de numărul oilor mulgătoare ce posedă sau exploatează.

În aceste declarații se va arăta și localitatea unde se găsesc oile și persoana în grijă căreia se află.

Foița „Unirii Poporului“**Anul 48 pe Mureș**

— Amintirii Păr. Iuliu Maior —

Trece românaș cu murgu peste coastă,
Fălfăind o veste, prinsă'n pălărie:
— Fraților, ca să se știe,
A răsărit pe cer și steaua noastră!

Lungi mătăanii tot norodul bate,
Ard cu fum luminile de său,
Pălcuri mari s'adună'n Vidrasău,
— Doamne, adă direptate!

Licăre în inimă curaj,
Pe câmpie înfloresc legende dace,
Nime nu mai rabdă biciul, nime nu mai tace,
— Așteptăm poruncă dela Blaj!

...Dar mor furtunile, nădejtile ne fug,
Și plânge neagră, inima'n părinți...
...De-acum vom trage iar cu boii'n jug
Și iară vom scrășni blăstămul între dinți...

Traian Dragoș

Părintele satului

Dacă poposești în Țag în zi de sărbătoare și-ți vine a asculta slujba la biserică, desigur că ochii ți se vor opri pe chipul bătrânului diac din strana dreaptă, îmbrăcat în strae negre, cărunt și sbârcit dar larg în umeri încă; o voce ștearsă, puțin răgușită care-și mai păstrează frumusețea ei din tinerețe... Și te va impresiona cucernicia glasului din strană cu coloratura veche a cântărilor de pe vremea latinismului blăjan.

Vei întreba cine-i bătrânul acela și ți se va răspunde că e Domnu' Viciu... Atât și nimic mai mult... Dar îmi dai voie să-ți spun eu cine-i Domnu' Viciu?...

Bătrânul diac trecut de șaptezeci încă de mulțor, pe bună dreptate poate fi numit părintele satului... Poate fi numit așa fără să-ți fie teamă că cineva se va ridica împotriva-ți... Nu c'ar fi dânsul cel mai înaintat în vârstă dintre moșnegii satului, nici că jumătate satul a fost botezat și cununat de dânsul, nici din pricina că-i cel mai gazdă om al Țagului, nici că de patruzeci de ani slujește la strană, la botezuri, cununii, masluri sau înmormântări cu neostenită râvnă. Nu; ci din pricina că patruzeci de rânduri omenești au trecut la școală prin mâna lui bătuțită de muncile câmpurilor dragi; patruzeci și poate

mai bine de generații poartă pe suflet pecetea sufletului său, pecetea credinței blăjene și pecetea dragostei de neam...

Eu de mic îl știu mereu așa. Când eram copil acasă, venea la Bobotează și deschidea ușa cu „Iordanul“, lăsând pe Părintele Ioniță — Dumnezeu să-l ierte, c'a murit — să treacă pragul, stropind în cruce pereții și creștetele — multe — ale populatelor încăperi din căsuța săracă dela vie. Și niciodată colacul Bobotezei rumenit frumos de mama, nu lua drumul sacului pe care-l purta Tânase, clopotarul. Pentrucă Domnu' Viciu, zicea totdeauna părintelui Ioniță: „aici sunt mai mulți copii ca'n orice casă“... Ne mângăia apoi pe părul borzoș, cinstindu-ne cu câte-o pancovă de pe masă și îndemnându-ne să-i spunem poezii și să ne facem semnul crucii.

Mi-aduc aminte — după ce mi-am luat locul pe banca zgâriată a școlii — că venea la fiecare și ne purta mânuța înțeleștă sărăvăn pe condei, să mângălim tăblița neagră cu găgăniile albe ce ieșeau scârțâind din vârful ascuțit. Iar vara, cu aceeași mână și același mers, urca dealul Dosului cu furca și grebla pe umăr ca să fie de față la nașterea primului vândălac de fân de pe fânațele sale.

Domnu' Viciu nu umbla cu amenda prin sat ca să adune copiii la școală ci, când auzea gura ascuțită a vreunei muieri probându-și afurisita odrasla pentru cine știe ce

Premiu pentru cultivatorii de sfeclă de zahăr. Pentru a spori producția de zahăr, Ministerul a hotărât să se dea drept premiu cultivatorilor de sfeclă de zahăr, câte 25 kgr. de zahăr pentru fiecare hectar cultivat cu sfeclă.

Cultura orezului. Ministerul Agriculturii a hotărât ca anul acesta să se amenajeze pentru cultura orezului încă 1000 hectare, astfel încât suprafața totală a orezăriilor noastre urmează a fi de 5000 hectare.

† Gavril Todica

În ziua a treia a Invierii Domnului, într-o frumoasă după masă, de primăvară, s'a stins din viață, fără de veste, marele meu prieten, Gavril Todica — un vrednic soț și părinte de familie, un mare român, — un ales și rar creștin, care a practicat cu evlavie credința în Dumnezeu, — și un foarte merituos om de știință.

Dacă destinul ar fi fost binevoitor față de el, calitățile și talentele sale, l-ar fi dus pe culmi înalte, în ale ierarhiei sociale și culturale, până la cea de profesor universitar, de care s'ar fi mândrit orice școală înaltă.

În domeniul științelor și ale astronomiei, a depus o rodnică activitate, editând mulți ani la Orăștie, o revistă științifică, editând o serie întreagă de broșuri în acest domeniu cheltuindu-și energia și talentele, rupând câte o fărâma din pâinea sa, cea de toate zilele spre a face cunoscute tainele lumii de pe pământ și dintre stele, ajutat și de unele rudeni înțeleghătoare de prin America.

Observatorul său astronomic, instalat pe edificiul casei sale, este o dovadă de seriozitate, conștiința și talentul său, pe care l-a depus în această direcție, — observator astronomic care, există mai bine de un sfert de veac, — datând încă de pe vremea stăpânirii maghiare, pe aceste plaiuri.

Nu-i cunosc toate lucrările științifice și nici nu pot aprecia valoarea lor, — dar știu, din conversațiile ce aveam — deatâteaori — cu el, că cercetările și descoperirile sale erau comunicate și oamenilor de știință din strei-

ispravă care-o năcăjea, o agrăia blând și apăsător totuși cu vocea sa, obișnuit smânciță:

— Lasă-l lele, și dă-i pache... Dă-l la toamnă pe mâna mea să-l îmblânzesc!...

— D'apoi că l-aș da, mânca-l-ar binele — răspundea muierea cătrănită — da' n'o împlinit anii de școală.

— Dă-l acolo că nu i bai. Ți-l fac io să te asculte. Auzi, mă, drace împelițat!?

Și pleca. Toamna, dracul împelițat, îmbrăcat cu haine noi, cu bobul lacrimilor în ochi și 'n vârful nasului, se 'nghesuia hârjindu-se cu ceilalți în bancă. Domnu' Viciu mai apuca uneori și nuiua, că bătaia-i din rai, mai ales atunci când fundul ciorecuților vășca de parc'ar fi zăcut viermii pământului acolo.

Ba, glumea uneori cu câte-o femeie într'a șaptea lună:

— Așa, lele; fă-i și dă-mi-i mie să ți-i cresc!...

— Apoi, lasă domnule că și ei or încăpea în lumea lui Dumnezo. Doară Dumnezo-i dă! — răspundea muierea pogorînd ochii pe purculețul dinainte-i.

...Trecură anii peste dânsul, și-l sbârciră. Anii de serviciu se înmulțiră și Domnu' Viciu, bătrân, cărunț în peria părului și-a musteții retezate scurt în fiecare Duminecă dimineața de Pavăl Răcianu, a ieșit la pensie, rămânând cu strana și cu ograda largă a averii.

nătate, cu cari era în legătură — și erau apreciate.

În anii revoluției din 1918, a redactat „Libertatea” părintelui Moța — atunci — refugiat politic, departe prin America — și, la care ziar am colaborat amândoi.

Una, din rarele calități ale lui Todica, era modestia.

Dovadă, —: în anul 1926, am fost întâiul scriitor, care am inițiat înființarea unei Societăți a Scriitorilor Români din Ardeal — care Societate, spre deplina mea mângâiere, a și luat ființă — cu ani în urmă — și, are astăzi de președinte pe prof. univ. Victor Papiilian. Am trimis și lui Todica acest chestionar — la care, după ce se asociază acestei idei, scrie: ... sunt abea un observator, cugetător asupra stărilor și faptelor dela noi...! — Celce a stat de vorbă cu stelele și tainele cerului — ridicându-se cu sufletul, până la Dumnezeu, nu poate fi decât un poet — nu de toate zilele — care, însă, în loc de ritm și rimă întrebunțează puncte și cifre.

Todica a dus o viață, într'adevăr de creștin. În Dumineci și Sărbători, el era statornicul cântăreț în strana Bisericii sale din Geoagiu. Un om cu carte, da astfel exemplu semenilor, că știința și învățătura se poate înfrăți cu învățăturile Evangheliei, cu însuși Dumnezeu. Se mărturisia și cumineca, aproape în fiecare Duminecă, înălțându-se pe sine nu numai în fața oamenilor ci și în cea a lui Dumnezeu. Este aceasta o lecție, pe care ne-a administrat-o nouă, Gavril Todica, ucenicul Mântuitorului pe pământ.

Și, a murit în ziua a treia a Invierii Domnului. Sufletul lui, urcând ca o lumină albă, printre stele și luciferi, s'a înălțat la Dumnezeu — de unde, se va ruga pentru noi, cari, nu am putut fi de folos, nimănui — nici științei, nici Neamului, nici lui Dumnezeu — și, poate nici nouă înșine...

Valeriu Bora

Prețul medicamentelor sporite cu 150% La cererea proprietarilor de farmacii de a majora prețurile la medicamente cu 200%. Ministerul Sănătății a aprobat provizoriu majorarea prețurilor cu 150%.

Prăbușirea hotarelor de vest și implântarea țarșurilor de graniță la marginea satului, i-au dărâmat catedralele din suflet. Feciorii satului crescuți de dânsul plecară să lupte pe fronturi, amărându-i zilele cernite ale bătrâneții și muriră neștiuți de nimeni pe golgotele îndepărtatelor meleaguri. Copiii satului au crescut din inima și mâna lui, din viața lui, din sufletul lui. Unii au apucat drumul altor școli mai mari și Domnu' Viciu îi urmărește azi cu ochii aburiți de dragoste. E rodul muncii sale, și-mi vine a crede că azi, întonând troparele la slujbă, se gândește și la copiii care ostenesc în țară și străinătate, să înmulțească sămânța aruncată de mâna lui harnică în ogorul sufletului lor. Și poate azi, lacrima lui, izvorând perlă din comoara sufletului său mare și tânăr încă sub povara umerilor povârniți de bătrânețe, cade rourând amintirea unei opere neștiute de nimeni, operă de dragoste închinată credinței și neamului. O operă ca atâtea altele, nenumărate, cărora nicidecum, deși merită, nu li s'a ridicat nici un monument de pioasă aducere aminte.

D. Mircea

„Tratează-ți totdeauna cu cinste nevasta ta și vei fi cinstit nu numai de ea ci de toți aceia, cari vă încunjură. Nu întrebunța față cu ea niciodată, nici macar în glumă cuvinte de dispreț.”

Franklin

Vieța cetățenească

EGALITATEA

Libertatea și egalitatea sunt două condiții principale ale vieții cetățenești în statul democratic modern. În vechime și chiar în timpurile mai noi, dar în state în care nu exista libertate, oamenii nu erau nici egali. Deși oamenii au fost totdeauna tot oameni, aceeași făptură a lui Dumnezeu, unii, numai fiindcă erau născuți din părinți boeri ori militari, aveau alte legi mai bune pentru ei decât mulțimea. Și cu cât o lege aducea ușurări și drepturi mai multe unora, cu atât erau mai aspre și mai grele legile celor mulți. Azi însă, în viața democratică, ori din ce părinți sunt născuți oamenii, în ce privește viața cetățenească, sunt egali. Toți au aceleași drepturi și obligații.

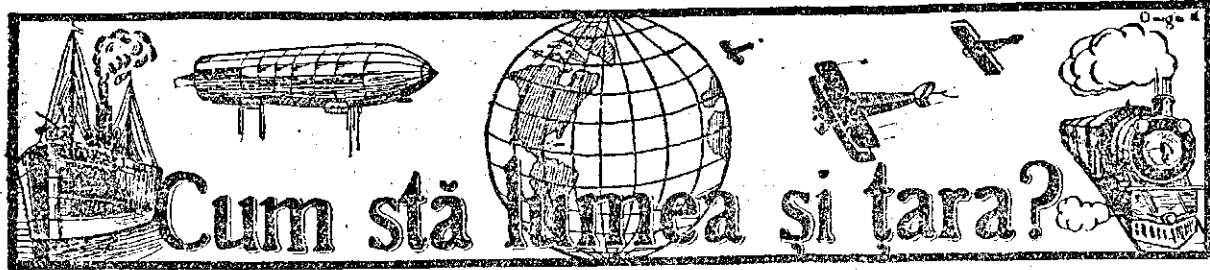
Egalitatea poate avea pentru mulți dintre noi înțelesuri foarte diferite. Așa bunăoară pentru mulți oameni, dela noi și de aiurea, egalitatea înseamnă dreptul și chiar obligația de a trăi toți oamenii în același fel. Poate unii alunecă cu mintea să creadă chiar că a fi egali înseamnă a avea același port, a mânca aceeași mâncare, ba a avea aceeași ocupație. Agricultorul își zice, în clipele de necaz: de ce n'aș sta și eu în birou ca funcționarul, în loc să asud la câmp, ori să mă bată vânturile și ploile. Funcționarul, la rândul său, s'atule de a șede zi de zi și an de an la aceeași masă de scris, râvnește la viața agricultorului și chiar la aceea a păstorului cari se pot bucura, pe lângă vânturi și ploie și de frumusețile naturii. Dar chiar între oameni cu aceeași ocupație se ivesc asemenea gânduri de pizmuire a unei stări mai bune. Munca unora este mai cu noroc și cu mai multă pricepere, de aceea aduce și roade mai îmbelșugate. Cei nenorocoși râvnesc egalitatea cu cei mai norocoși. Și mergând pe acest drum multe, multe s'ar putea înșira. Cetitorul le poate urmări singur cu gândul.

Egalitatea înțeleasă în acest fel este greșită căci mergând astfel cu mintea ajungem să înțelegem egalitatea nu între cetățeni, ci între oameni ca ființe. Ar urma deci să susținem egalitatea între puterile sufletesti și materiale ale oamenilor și chiar între împrejurările vieții lor. Mintea sănătoasă ne spune însă că așa ceva nu se poate susține și crede. Oamenii se nasc cu daruri diferite și cu diferite puteri de muncă. Acestea, la rândul lor, împreunate cu împrejurări de viață mai norocoase pentru unii decât pentru alții, aduc și roade, adică bogății materiale, mai îmbelșugate. Deci o egalitate în acest înțeles este imposibilă. Totuși viața în stat a oamenilor poate aduce o îmbunătățire a lucrurilor, ajutând pe cei mai neajutorați și mărginind puțința de câștig a celor mai norocoși.

Egalitatea ca o condiție a vieții cetățenești, pe care trebuie să o înfăptuim deplin, este și poate fi numai egalitatea omului ca cetățean în fața drepturilor și obligațiilor cetățenești fixate în legi. Această egalitate este înscrisă în constituția statului român. Cetățenii trebuie să pretindă dela conducători respectarea și aplicarea ei.

N. Comșa

Numărul asiguraților. Numărul celor înscrși la Casa Asigurărilor Sociale, trece de un milion. Numărul total al persoanelor ce beneficiază de ajutorul Casei Asigurărilor Sociale trece de 3.000.000 suflete.

Conferința dela Paris

Joi, 25 Aprilie, a început la Paris, conferința miniștrilor de externe ai celor patru mari puteri: Franța, Uniunea Sovietică, Anglia și Statele-Unite. În această conferință — care este premergătoare celeia de pace — se vor fixa liniile generale ale tratatelor cu Italia, România, Ungaria, Bulgaria și Finlanda.

Lumea întreagă urmărește cu atenție în cordată debaterile dela Paris. Omenirea însănsăngerată de două războaie mondiale, într'un răstimp de numai un sfert de veac, așteaptă o pace dreaptă și de cât mai lungă durată. A curs prea mult sânge și au fost pustiite prea mari întinderi de pământ, încât toate națiunile așteaptă cu încredere temelia noii așezări a omenirii.

Desigur că, problemele care se pun la Paris, sunt multe și grele. Însă solidaritatea Marilor Puteri și înțelepciunea conducătorilor lor ne vor da ceea ce așteaptă o lume întreagă: pacea cea adevărată pentru toți.

Franța și pacea

O veste îmbucurătoare pentru noi: dela Paris ne-a venit știrea că Franța, sora noastră mai mare, va lua parte la discutarea tuturor tratatelor de pace. Această veste ne-a umplut inima de bucurie; Franța ne-a fost prietenă totdeauna. De ea ne leagă un trecut comun, vrăjmași comuni și prieteni comuni, în afară de originea comună, de limba și sângele comun. Ne găsim în aceeași veche tovarășie din 1916. Franța, ca și noi, a simțit și gemut sub călcăiul german. A pățimit, dar s'a eliberat și astfel va înțelege mai bine setea noastră de dreptate. Franța va lua parte deci, la alcătuirea României de mâine!

Discursul d-lui Gh. Tătărescu

D-l ministru de externe Gh. Tătărescu, a ținut la radio o cuvântare „pentru a sta de vorbă cu țara” și a lămurit anumite probleme externe și interne. D-sa a vorbit în acest discurs despre conferința de pace și alegerile generale.

În legătură cu conferința păcii d-sa a spus că „România așteaptă hotărârile conferinței cu liniștea și încrederea pe care le dau unui popor conștiința angajamentelor executate și conștiința datoriei împlinite”, „căci sângele românesc a curs de-a-lungul pustelor ungurești și până la porțile Pragăi, înfrățit cu sângele soldaților armatei roșii în războiul de eliberare al Transilvaniei și în războiul de eliberare al omenirii”.

Împotriva Germaniei hitleriste și a Ungariei hortiste, efectivele noastre au atins 20 de divizii (385.847 de oameni). „Ele au pătruns mai mult de 1000 km. în dispozitivul inamic, eliberând 3831 centre, între care 53 de orașe. Am capturat în cursul luptelor 103.214 prizonieri germani și unguri și am pierdut în aceste lupte 169.822 oameni, soldați și ofițeri, între cari 111.378 morți și răniți”. Acestea sunt jertfele României.

Despre alegerile care vor veni, d-l vicepreședinte al consiliului, a spus că: „alegerile viitoare vor avea o importanță istorică și că de rezultatul lor vor depinde desvoltarea normală și propășirea statului nostru”. Aceste alegeri vor avea o însemnătate de-

sebită și în ceea ce privește politica noastră cu celelalte țări. De aceea se va face apel la înțelepciunea și patriotismul fiecărui cetățean. Să privim deci, cu nădejde și încredere viitorul.

Alegeri în Japonia

În țara „soarelui răsare” — care după înfrângerea suferită a devenit democratică — s'au făcut alegeri parlamentare. Acest lucru a fost hotărât de generalul Mac-Arthur, comandantul trupelor americane de ocupație. Rezultatul general al acestor alegeri a fost următorul: liberalii 35 de mandate, social-democrații 31, comuniștii 7 și progresiștii 3. La alegeri au luat parte numeroase partide.

Italia și Jugoslavia

au fost invitate la lucrările conferinței miniștrilor de externe dela Paris, pentru a arăta punctul de vedere al guvernelor lor cu privire la problema graniței dintre cele două țări.

Pe de altă parte, primul ministru albanez, Enver Hodja, a trimis o scrisoare la Paris prin care a cerut ca Albania să ia parte la lucrările tratatului de pace cu Italia.

Știrile săptămânii

Populația Bucureștilor. După rezultatele provizorii ale Recensământului general din 1941, Capitala țării are 993.000 locuitori stabili. Dintre aceștia, bărbați sunt 50,4%, față de 49,6% femei; după limba maternă, 96% sunt români; după religie marea majoritate sunt ortodocși, cu excepția Sectorului II Negru unde 26,2% sunt Evrei; neștiutori de carte sunt 12,6% din locuitori trecuți de 7 ani.

Prețul zahărului. Fabricile de zahăr au cerut Consiliului Superior Economic, sporirea prețului zahărului tos la 9.800 lei kgr., iar a celui cubic la 10.500 kgr.

Automobile românești. Uzinele A. S. A. M. Cotroceni și I. A. R. Brașov vor pune în circulație, în curând, primul automobil de fabricație românească. El va avea o viteză de 100 km. pe oră, va cuprinde 5 persoane și va costa 850 dolari.

Noua monetă de argint de 25.000 lei, pusă de curând în circulație, are următoarele caracteristici: dimensiunea 32 mm., greutatea 12,5 grame, compoziția 700 la mie argint. Din această monetă s'au pus în circulație 2 milioane de bucăți.

Mulțumită publică. Conducerea Internatului „Vancean” de Băieii, din Blaj, pe această cale, aduce cele mai vii mulțumiri donatorilor generoși cari au contribuit cu obolul lor la executarea lucrărilor de redeschidere a internatului. Dăm mai jos, numele mai multor donatori și sumele primite în ordinea sosirii lor: I. P. S. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu 500.000 Lei, Ing. Victor Precup 10.000 Lei, Ing. Horea Precup 10.000 Lei, Prea On. Alexandru Precup 10.000 Lei, Prea On. Gheorghe Boeriu 20.000 Lei, On. Ioan Penția 20.000 Lei, M. On. Oct. Rusu 5.000 Lei, Letiția Fanea inv. 1.000 Lei, Pantelimon Fanea agric. 2.000 Lei,

Ioan Crăciun 1.000 Lei, Gligor Șofron 400 Lei, Parohia Gheja colectă 12.600 Lei, Parohia Olteț colectă 20.000 Lei, Parohia Tohanul Vechiu colectă 10.000 Lei, N. N. 1.000.000 Lei, Protopopiatul Brașov colectă 488.700 Lei, Parohia Rupea colectă 32.500 Lei, Vicariatul Făgăraș colectă 38.300 Lei. Pentru ajutoarele primite și cari se vor mai primi (în vederea acoperirii restului datoriei, de câteva milioane lei contractată pentru redeschidere), conducerea și elevii Internatului înaltă zilnic rugăciuni în capela ce o au la dispoziție, ca Visternicul bunătăților, să-i răsplătească pe toți binevoitorii și generoșii donatori, cu multe și imbelșugate daruri de cari au nevoie.

Anunț. Cine ște, unde se află și dacă mai trăiește soldatul Cotârlea Gheorghe, născut în comuna Drașov jud. Sibiu și domiciliat în comuna Țagu jud. Cluj și care a făcut armata la Reg. 90 Inf. Comp. 18, Contingentul 1936 iar din 20 Nov. 1942 n'a mai dat nici un semn de viață, este rugat să anunțe pe tatăl său adoptiv Rusu Iacob, comuna Țagu p. Sărmașu jud. Cluj.

Poșta gazetei

Colaboratorilor noștri le facem cunoscut, că am primit toate cele ce ne-au scris, dar îi rugăm să nu se supere dacă scrisul îl mai schimbăm, îl scurtăm, ori chiar rămâne vreodată și nepublicat. Spațiul gazetei ne este foarte redus, abia patru pagini, și dorim să dăm lucruri cât mai multe și mai variate. Din cauza aceasta de multeori chiar și articoli scriși de membri redacției rămân nepublicați. Rugăm pe toți cari ne scriu să ne trimită articoli cât mai scurți, lucruri cari interesează satele noastre și scrise pe înțelesul oamenilor dela sate.

Primăria orașului de reședință Blaj

Nr. 1007-1946.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința ce'or interesați, că în ziua de 20 Maiu 1946, ora 10 z. m. ce va ține în localul Primăriei orașului de reședință Blaj, licitație publică pentru arendarea terenului de pășunat, proprietatea Primăriei orașului Blaj, situat în raza Comunei Șorostin jud. Tr. Mică, în suprafață de 140 jugăre.

Durata arendării este de un an, până la 31 Martie 1947.

Concurenți vor depune oferte scrise în plic și garanția de 5% în numerar, iar oferta se va face numai în conformitate cu caietele de sarcini, cari pot fi văzute în fiecare zi dela 8-13, în localul Primăriei orașului de reședință Blaj.

Prețul de strigare se stabilește la suma de 1.000.000 Lei, (un milion), la care se va începe supraofertele verbale.

Blaj, la 24 Aprilie 1946.

Primar
Gheorghe Faina

Secretar cu deleg.
Ovidiu Biana

Concurs

Curatorul bis. române-unite din Jidvei jud. Târnava-Mică, publică concurs pentru complectarea postului de cântăreț bisericesc, cu data de 1 Iulie 1946.

Venitele împreunate cu acest post sunt:
1) 3 jugăre pământ arător. 2) 3 jugăre pământ fânaș. 3) Locuința în natură. 4) Stolele obișnuite.

Curatorul

Casă de vânzare cu 3 camere, bucătărie și toate dependințele, în bună stare, situată în Blaj, strada Grigorie Maior Nr. 27.
Informațiuni la d-l Ion Gabriș proprietarul imobilului

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 13.837-42.